

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 9Ps/9/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6614215798
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Triznová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2015:6614215798.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec samosudkyňou JUDr. Evou Triznovou v právnej veci A. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XX, XXX XX P., štátny občan Slovenskej republiky, zast. opatrovníkom C. Z., nar. XX.XX.XXXX, tajomníčka informačného centra Okresného súdu Y., o návrhu U. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XX, XXX XX P., štátny občan Slovenskej republiky, v konaní o pozbavenie spôsobilosti na právne úkony, takto

rozhodol:

P o z b a v u j e spôsobilosti na právne úkony A. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P., P. XX.

U s t a n o v u j e A. P., nar. XX.XX.XXXX opatrovníčku v osobe U. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, P., ktorá je oprávnená a povinná ho zastupovať, spravovať všetky bežné záležitosti, v tom aj majetkové, zabezpečovať všestrannú opateru a starostlivosť, preberať za neho dôchodok, ako aj iné majetkové a nemajetkové plnenia a nakladať s nimi vždy v jeho prospech.

V podstatných veciach potrebuje súhlas súdu.

U p ú š ť a od doručenia rozsudku pre A. P., nar. XX.XX.XXXX.

Trovy konania platí štát.

odôvodnenie:

Súd vo veci začal konať na základe návrhu navrhovateľky, ktorý bol doručený tunajšiemu súdu dňa 06.10.2014 a ktorým navrhla, aby súd pozbavil spôsobilosti na právne úkony jej syna A. P., nar. XX.XX.XXXX. Dôvodom podaného návrhu je to, že menovaný A. P. trpí ťažkou mentálnou retardáciou s poruchami správania s indikovanou úplnou inkontinenciou. Podľa posudku BBSK má VI. stupeň odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a je odporučené umiestnenie menovaného v DSS, kde je aj v súčasnosti umiestnený od roku 2003.

K predmetnému návrhu navrhovateľka priložila ako listinné dôkazy vo fotokópií lekárske vyšetrenie zo dňa 02.06.2014, správu z neurologického vyšetrenia zo dňa 01.08.2014, rozhodnutie Banskobystrického samosprávneho kraja č. 5691/2010/ODDSV-002 zo dňa 15.04.2010 a posudok o odkázanosti na sociálnu službu č. 5691/2010 Banskobystrického samosprávneho kraja zo dňa 14.04.2010.

Podľa § 187 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“) súd ustanovil A. P., nar. XX.XX.XXXX opatrovníka na zastupovanie v tomto konaní uznesením č.k. 9Ps/9/2014-10 zo dňa 10.10.2014. Uznesením č.k. 9Ps/9/2014-15 zo dňa 11.11.2014 ustanovil do konania znalkyňu o odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria (liečba alkoholizmu a toxikománie, gerontopsychiatria) A.. U. A. s miestom výkonu činnosti NZZ, Psychiatrická ambulancia, A. XX, P., ktorej úlohy vymedzil v predmetnom uznesení.

Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 23.01.2015.

Súd podľa § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával v neprítomnosti opatrovníka A. P., nar. XX.XX.XXXX.

Podľa § 120 ods. 2 O.s.p. vo veciach, v ktorých konanie možno začať aj bez návrhu, ako aj v konaniach o povolenie uzavrieť manželstvo, o určenie a zapretie rodičovstva, o osvojiteľnosti, o osvojenie, vo veciach obchodného registra a v konaniach o niektorých otázkach obchodných spoločností a družstiev (§ 200e) súd je povinný vykonať ďalšie dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu, hoci ich účastníci nenavrhlí.

Podľa § 127 ods. 1 O.s.p. ak závisí rozhodnutie od posúdenia skutočností, na ktoré treba odborné znalosti, ustanoví súd po vypočutí účastníkov znalca. Súd znalca vyslúchne; znalcovi môže tiež uložiť, aby posudok vypracoval písomne. Ak je ustanovených niekoľko znalcov, môžu podať spoločný posudok. Namiesto výsluchu znalca môže sa súd v odôvodnených prípadoch uspokojiť s písomným posudkom znalca.

Podľa § 132 O.s.p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.

Dokazovanie bolo vykonané prečítaním znaleckého posudku č. 63/2014, ktorý vypracovala znalkyňa MUDr. U. A., znalkyňa z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria (liečba alkoholizmu a toxikománie, gerontopsychiatria) s miestom výkonu činnosti NZZ Psychiatrická ambulancia, A. XX, P., ako aj výsluchom navrhovateľky a znalkyne MUDr. U. A., na základe čoho bol zistený nasledovný skutkový stav.

Navrhovateľka U. P. vypovedala tak, že trvá na svojom návrhu tak ako to rozviedla v písomnom podaní. Uviedla, že sa oboznámila so znaleckým posudkom znalkyne MUDr. U. A., ktorý jej bol doručený a nemá voči nemu žiadne výhrady. Navrhovateľka vyslovila súhlas s tým, aby bola ustanovená za opatrovníka A. Luptákovi, ktorý je v súčasnosti chorý a počas týždňa umiestnený v zariadení v A., avšak ona mu poskytuje celodennú starostlivosť. Ďalej navrhovateľka uvádza, že po vyliečení bude umiestnený v Integrovanom sociálnom centre A., kde sa o neho bude naďalej starať, dohliadať na starostlivosť o neho a hospodáriť s jeho finančnými prostriedkami.

Súd podľa § 187 ods. 3 O. s. p. predvolal na pojednávanie znalkyňu MUDr. U. A., ktorá na pojednávaní uviedla, že trvá na záveroch svojho posudku. Ďalej uviedla, že sa jedná o osemnásťročného chlapca, ktorý je mentálne ťažko postihnutý od narodenia. Nie je schopný samostatnej existencie, je nehovoriaci, nechodí. Musí byť kŕmený, nemá vypestované hygienické návyky, teda je plienkovaný a vzhľadom na svoj ťažký mentálny deficit, osobnú zaostalosť nemôže samostatne konať pri svojich majetkových veciach ani pri zaistení zdravotnej starostlivosti a liečebnej spolupráce. Menovaný A. P. nemôže preberať dôchodok a sociálne dávky, finančné nemajetkové a majetkové plnenia, nemôže nakladať s hnutelnými a nehnuteľnými vecami, uzatvárať zmluvy, vrátane zmlúv o prevode majetku, pričom sa nevie sám rozhodnúť ani v najjednoduchších životných situáciách, takže len obmedziť spôsobilosť na právne úkony podľa jej názoru neprichádza do úvahy. Táto porucha je liečbou neovplyvniteľná, a preto nedoporučuje, aby mu súd doručoval rozsudok do vlastných rúk.

Z priložených listinných dôkazov a to rozhodnutia Banskobystrického samosprávneho kraja č. 5691/2010/ODDSV-002 zo dňa 15.04.2010 vyplýva, že A. P., nar. 01.06.1996 je odkázaný na sociálnu službu poskytovanú v domove sociálnych služieb, pričom s poukazom na posudok o odkázanosti na sociálnu službu č. 5691/2010 Banskobystrického samosprávneho kraja zo dňa 14.04.2010 je menovaný zaradený do VI stupňa odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, podľa prílohy 3.B. zákona č. 448/2008 Z.z a odporúča sa mu poskytovanie služby v domove sociálnych služieb.

Súd po všetkých vykonaných dôkazoch - výsluchom navrhovateľky a s oboznámením sa so znaleckým posudkom č. 63/2014 podaným znalkyňou A. U. A., ako aj ostatnými listinnými dôkazmi, dospel k záveru, že návrh navrhovateľky je dôvodný. Pri rozhodovaní vychádzal zo záverov znaleckého posudku, ktoré si osvojil.

Podľa § 10 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopná robiť právne úkony, súd ju pozbaví spôsobilosti na právne úkony.

Pozbavenie spôsobilosti na právne úkony rozhodnutím súdu je opatrenia v záujme toho, kto nemá možnosť ovládnuť svoje konanie a posúdiť jeho následky. Medzi predpoklady pre pozbavenie spôsobilosti na právne úkony, z ktorých súd pri rozhodovaní vychádza je duševná porucha, ktorou trpí fyzická osoba. Duševná porucha musí byť dlhodobejšieho charakteru a nemôže byť len prechodná. Fyzická osoba taktiež nie je vôbec schopná robiť právne úkony v dôsledku tejto duševnej poruchy.

V danej veci súd dospel k záveru, že v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia sú splnené zákonné predpoklady na to, aby súd pozbavil na právne úkony A. P., nar. 01.06.1996, pretože trpí duševnou poruchou dlhodobejšieho charakteru a v dôsledku tejto poruchy nie je schopný robiť sám právne úkony.

Podľa § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorého súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

Podľa § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka ak sa za opatrovníka nemôže ustanoviť príbuzný fyzickej osoby ani iná osoba, ktorá spĺňa podmienky pre ustanovenie za opatrovníka, ustanoví súd za opatrovníka orgán miestnej správy, prípadnej jeho zariadenie, ak je oprávnené vystupovať svojím menom.

Podľa § 28 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov ak zákonní zástupcovia sú povinní aj spravovať majetok tých, ktorých zastupujú, a ak nejde o bežnú vec, je na nakladanie s majetkom potrebné schválenie súdu.

Podľa § 193 O.s.p. ustanovenia § 176 až § 180 platia obdobne.

Podľa § 180 ods. 1 O.s.p. súdom ustanovený poručník maloletého zloží do rúk samosudcu sľub, že bude riadne a v najlepšom záujme dieťaťa vykonávať svoje povinnosti a že bude pritom dbať na pokyny súdu. Po zložení sľubu mu samosudca vydá listinu obsahujúcu poverenie na výchovu, zastupovanie a spravovanie majetku maloletého dieťaťa a vymedzenie rozsahu práv a povinností vyplývajúcich z tohto poverenia.

Podľa 180 ods. 3 O.s.p. súd sústavne sleduje spôsob výkonu funkcie poručníka, prípadne opatrovníka, a najmenej dvakrát do roka ho hodnotí v súčinnosti s obcou a orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Podľa § 180 ods. 4 O.s.p. súd dohliada na správu majetku maloletého dieťaťa vykonávanú poručníkom alebo opatrovníkom; postupuje pri tom podľa osobitného predpisu.

Podľa § 189 písm. a) O. s. p. v rozhodnutí o pozbavení alebo obmedzení spôsobilosti na právne úkony súd určí opatrovníka podľa § 192 tomu, kto bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená.

V súlade s týmto zákonným ustanovením súd A. P.Á., nar. XX.XX.XXXX ustanovil opatrovníčku v osobe U. P., nar. XX.XX.XXXX, ktorá s ustanovením za opatrovníčku súhlasila (§ 192 ods. 1 O. s. p.).

Podľa § 192 odsek 2 O. s. p. súd vymedzil rozsah opatrovníckych práv a povinností opatrovníkovi.

Podľa § 189 O. s. p., súd upustil od doručenia tohto rozsudku pre MW.a, nar. 0X.XX.XXX6.

Podľa § 191 ods. 1 veta prvá O.s.p. trovy konania platí štát.

V konaní vznikli trovy s podaním písomného znaleckého posudku o duševnom stave, vypracovaným znalkyňou z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria (liečba alkoholizmu a toxikománie, gerontopsychiatria) A.. U. A., ktoré podľa § 191 ods. 1 O. s. p. platí štát.

O náhrade trov konania súd nerozhodol, pretože z § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. vyplýva, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak konanie mohlo začať i bez návrhu, ako v tomto prípade.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd v Lučenci.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každý účastník dostal jeden rovnopis odvolania. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods. 2 O. s. p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 písm. a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 221 ods. 1 súd rozhodnutie zruší, len ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy,
- i) sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.